

השבי"צ מופיע באגרי גולגולת הנלךד, אגרי ישיבת קריה
משלה ובפייסבוק. מואמנים אבקר...

שבי"צ

לומדים תורה ובכף

שבת בצהריים
פרשת כי תשא | 212
אחרי שתגמרו,
תוכלו בבקשה להעביר
את השב"צ
לזה שלידכם או לגניזה?
תודה.

שהביאנו עד הלום

פרקי אבות עם פירוש "חד גדיא" והפעם: ג, טו
הלל צפוי, וקהילות נתונה, העולם המערבי גורס שניהול העולם נתון בידי האדם הבודד. העולם הערבי מאמין שהכל ידוע, "מכתוב". האמת באמצע. גם "הכל צפוי" ע"י רבש"ע, וגם "הרשות נתונה" לאדם לבחור מה לעשות. איך? זו אחת השאלות העמוקות, וניגע בה מעט.
יש שתירצו שהשאלה "מה קורה קודם: בחירת האדם או ידיעת ה'?" שגויה. אצל ה' אין "קודם". רק אצלנו. בורא הזמן לא משועבד לזמן. האדם בוחר כרצונו, וה' יודע מה הבחירה ללא יחס לזמן בחירת האדם.
לפי הרמב"ם, שאלה זו דומה לשאלת: "איך מצד אחד אני חי, ומצד שני קיים עקרון האינקרונצ'נטים?". כל עוד לא מובן מהו העקרון, אי אפשר לשאול כיצד הוא מסתדר עם דברים. כשאנו אומרים שה' יודע, אנחנו מדמיינים שהוא יודע כמו שאנו יודעים דברים. וזה לא כך. איננו מבינים מהי ידיעת ה'. ידיעת ה' באמת לא סותרת את בחירתנו. כשנגדל, נבין.
וקטוב העולם גדון. את אותו המקרה אפשר לדון במבטים שונים. שני שופטים יוכלו לדון מקרה, האחד יזכה, האחר יחייב, ושניהם צודקים. השאלה מה הגישה הבסיסית: כמה מתייחסים לרצון הטוב שמכוחו האדם עשה מה שעשה, עד כמה נותנים משקל לנסיבות מיקלות, ועוד. רבש"ע דן, והוא דן ברחמים. הוא מביט על הכל במבט טוב. לא מדובר בסילוף הדין, אלא בהוצאת משפט צדק מלא ברחמים.
ההלל לפי דב המעשה. כמה רחמים יהיו מעורבים בדין של כל אדם? תלוי גם באדם. ככל שהאדם יבחר לערב את הרחמים בחייו ולרחם על אחרים, גם על אלה שאינם ראויים, כך בדינו יהיו יותר רחמים.

תארו לעצמכם ש: החלטתם להשקיע בארוחת ערב. חביתת ירק עם גבינה וזיתים. לאחר טיגון החביתה גיליתם שטיגנו במחבת נקניקיות בשריות בצהריים.
אז מה עושים? הלכות בשר וחלב - ה':
דיני מאכל פרווה שבושל/ טוגן בסיר בשרי: אם הסיר היה נקי משאריות בשר ומהשמן שטוגן בו, תלוי מתי השתמשו בו בשר לאחרונה: אם לא בישלו בו בשר ב-24 שעות האחרונות (דבר זה נקרא בהלכה שהסיר "לא בן יומיו"), מותר לאכול את המאכל עם גבינה.
אם בישלו בסיר בשר ב-24 שעות האחרונות (הסיר "בן יומיו"), לספרדים מותר לאכול אותו עם גבינה וולילקוט יוסף יכול לבשל לכתחילה בסיר כזה מאכל פרווה שרוצה לאכול עם גבינה, ולאשכנזים לא יאכל אותו עם גבינה, אלא רק בזה אחר זה.
אם לא ידוע מתי השתמשו בסיר לאחרונה, אפשר להקל, כיוון שסתם סיר אינו בן יומיו. אם יש בסיר שאריות בשר, אסור לאכול את המאכל עם גבינה.

לשמוך ולעשות

בחקרוב מחנן שיש לי,
השבוך ולבוך הפא יל שבי"צים מפלבר.
גפנול...

חיוננו של עז"ז?

החיים ממשכים

השאלה איך אני ממשיכה אפצמיה אג גן פלושנים
שאצנא בביג.
הבן שנפח היה מגדב המון כנלך. פאא היה תלכר
אמשפחול ונלכרים בשכונפ. אאגה אמא אקחה אג הכאב
שלה אכילונים של תשייה ופקימה ארלגן תירוני של
הגדבולא נלךד אפמלך דרכו.
פארלגן לשאם פקימה, "ובחבר בחיים", היה מרשים,
אבו יאגר מכל פרשים אאגה שחיי המשפחה שלה פמשיכו
אפיוא שמחים, מלונים בכאב פככדן חל הבן שלא אאגה.
בסוף הכרט רונן שאן אאגה: "אאגה יכוא אנסול אקחה אג
הכאב חל הפחטא ותשייה חיואג? אכפס אג פברגיל שרך
חם אולוקים חיי יומאד גרדה ותשייה חסד?" "נראא אי
שכין", חניגה, וחשבתי חל תלך דרך אפוציא מפפ טאב.
מצאגה. "אני חושב שמה שהפיו אאגה היה רצון חפס
אחשולא תלצמיי טאב. אזוי פכור חם תלצמיי מפ פאמא טאב
אי, וביא אאגה לשלב אדכר, ופמשיך אאגה נכון אי תלךד.
חשבתי חם שאג פלצולא פלחף של הפחטא אפפול אקחה
ותלשול אאגה אג מה שנכון וטאב פוי אפחד מאף מגלד
פחלום. אמרתי ארונן. פאא אמר שפפ אפפירי. אני לא חי
בכרט. אמרתי אל: "אם כבר - אני אזוי חי אג פכרט".
לשבי"צ שלום, שמריפול.

חם אבקר אצן רונן, חם אראא סרט חם אמצאא
גשלה? שולש פלמים "כי טאב". חייגי אצנא בגלח.
פכרט דיבר חל משפחה ששכח פן הפילוחל של מחבואים
מול סיור של חפיה. פאמא דבר חל פהמאודג חם
פכאב אפולא הבן. פיא ספרה שלחם אחיפה נפל כחיו
במחמא יאם פכפוכרים.
אמא שלה, פסבגא, נכנסה אאבו חלוק. לא חפציה
אפפמחכר פככאב חל פפן. אפפול אומר שבואם שבו הבן
נפל, פמשפחה כואה נקברה אאגה גחא מצבג אבן
דוממא כנלכרה, פאחולא חפציהרה פחיוטה שאצנא יקא
ביא שמח. פלח 21 פיא פהחגרה ופקימה פיא
יאל פאמגה באלג חפריים", ספרה פאם בכרט,
"ראיגי אאגה שוב, שחיוא פקלים של רבש"ח. יאל תלך
פפפלים, מיררגי אכרתי אכדכ. פם דפקו פדל אפחלי
פגח. פודחלו או שבנו נפל במאבך מול מחבואים. לא
יצאגה מפחד. לא פאמגה שפפ ישוב אחיי. ופפ שבי".
פאם מספרה בכרט שפיה חם מאבך לא פפפול אפצנא
אחכור אלכרה, אבו לא היה חם צל של ספק ארלח
שפאגה פיה פכחירה שלה.
"פמולא קרה. רבש"ח ראח שהלחח פמון אקפוף אג
השולשה פכו ופצמיה אאגה פחן תלךד. חכשיו פאא רק

השבוך פלשגי אג רונן, פמדריך
שלי. פאא חפצן שלמאד. סיכרגי. "מה קרה? אאגה נראא
מבאאם", פאא אמר. סיכרגי או שנכשלי במשלה.
"מכיר אג פחוברג יבשפיו פנשמפיה?" פאא שלח.
"ראיגי אאגן מחאוף", חניגה, "אמפ?" "חוברג מלולא
כבר לא מוציאם אאגה", אמר רונן, "אבו אני פככר
שלפח חיינו אומדים פפם קבוצה בישיבה שלנו. אאגה
ידח איך פן פחחוף?" "אלי". "פן פחחולו פפפוחלח".
"איפה פפפוחלח?" שאלגי. "פפמרכי". אאגה פככר שמחול
רצח של שמורה גמיודי ישיבה פרייה אדך אפני של
שנים?" "כן. אכח חוברג פאלה אככרם?". "כן".
"דוקא פחכרון של פחמיודים חפצמיה אג פמפחל פחנך
פפה". "אאגה רוצה שאכרים פרוויקט פחלל פנפופיה?"
שאלגי. "אלי", פאא אמר, "אם כי פפ יכוא אפיוא רליון
מחניין - אפחיוט שאחרי כח חטא חלשים מחלש טאב, כך
שאם נפולנו - גמיוד ניגן מכר נגד איכר שלפחלח פנוי".
"אכח חמ פן פחכחולג?" שאלגי שוב. "אני מגכחולן
שגיח אג פככאב פפה, ...". פאא חפפול אג פממשך.
ייל אי רליון, פבריקו או פחנינים, ייול אי פביג סרט
חמר שלשול פאולפנה של אחורגי. גבוא אלי פלכרה,
פלכך בגלח-חלך, ופפ יסביר אג פחניין ופפ מאוד".

קורא קבוע ל סבתא בלויז

מנוחה בשבת תענוג

מי שטרם בערב שבת, יטעם מעין עולם הבא. בפרשה ה' מצוה לנוח בשבת. נלמד על זה.

אם ישאלו אדם: "מה יש בגן עדן?" - מה הוא יגיד? כל אדם ותיאורי גן עדן שלו ושוצרו ממה שלמד בלימודי אמונה, ממה שקלט מתפיסות זרות, ממה שהבין או ממה שנדמה לו, אבל בתיאורים רבים היה חוזר דבר אחד - המנוחה. אם פה צריך לעבוד, אז שם סוף סוף תבוא המנוחה הנכספת.

אם ננסה להסביר את העניין, נציע שבתיאורי גן העדן של האנשים, הם מתארים את המקום האידיאלי כפי שהוא מצטייר אצלם. גן עדן הוא המקום האידיאלי, העליון, הטהור.

מאחורי הכנסת המנוחה בשערי גן עדן, עומדת תפיסה שהמצב האידיאלי הוא המנוחה. לרוב, תפיסה זו מתייחסת לאחותה של המנוחה, העבודה, כאל אחות שהלוואי שלא היתה נולדת, אך מה נעשה? נולדה!

האמת שונה. הטוב שבמנוחה אינו עצם אי-העשיה. אין ערך בבטלה. מעלת המנוחה נעוצה במצב שבו היא מגיעה: המצב השלם המתוקן. מתי אנו נחים? כשהכל כבר מסודר, כשאין עוד עבודה לעשות. לאחר השקעה בהכנת אירוע ענק אפשר לחגוג אותו, לנוח מהעבודה ולהנות מהתוצאות של המאמץ.

המנוחה היא שלב ב' בתכנית. חייב לקדום לה שלב אחר: העבודה. קודם יש עבודה מאומצת ודורשת, ואחר כך מגיע שלב המנוחה וההנאה מהעבודה שנעשתה, שלב ה"נהנה מיגיע כפיו". המנוחה מראה שיש ערך לעשייה שעשינו, שהשלמנו בה עוד משהו.

העבודה והמנוחה נעוצות בשרשי הבריאה. ה' ברא עולם עם חסרונות כדי לתת לנו להשתתף בהשלמת העולם. גם אנו רוצים לראות את העולם במצבו השלם - מלא טוב, יושר, חסד ואהבה; עולם נטול רשע, מום ומוות. לשם כך עלינו לעבוד - להביא את העולם הבא לתוך העולם הזה, כדי שפה יהיה מצב מתוקן ושלם. לכן אנחנו כאן.

אפשר לחיות את החיים במבט סתמי שחויה אותם כרצף יומיומי שחוזר על עצמו עד מאה ועשרים. אבל בינינו, בשביל זה באנו לעולם? היהדות מלמדת אותנו שלחיינו כאן יש משמעות וערך הרבה יותר גדולים: אנו פועלים טוב לפי הדרכת מקור הטוב, ובמעשינו אנו מתקנים את כל העולמות כולם. בשביל זה כדאי לחיות. לתקן את הכל יותר ויותר, עד שיגיע יום שכולו שבת ומנוחה.

אבל לא צריך לחכות לעולם הבא כדי לנוח. שבת היא מעין עולם הבא. פעם בשבוע ה' נותן לנו לטעום טעמים מהעונג שעתיד לבוא. ששה ימים אנו עובדים, ויום אחד מוקדש לשלב הסופי. מתענגים על ה', שמניח עלינו קדושה ביום שבת קודש.

אני לא רואה טלויזיה, אבל השבוע, בתור ההמתנה בקופת חולים, הסתכלתי וראיתי מרוץ אופנועים. כל החיים יש התמודדויות, ובהתמודדויות לפעמים גם נופלים...

זאת נפילה לראות מרוץ אופנועים?

בשבילי זאת נפילה שהצצתי בטלויזיה. לך תדע מה יש שם... גם מצד אחר זאת היתה בשבילי נפילה, כי היה לי ספר שהבאתי כדי ללמוד בתור, ובמקום זה הבטתי במסך הצבעוני.

מה, כל דקה שלך אתה מנצל ככה?

לא כל דקה, אבל משתדל למלא את הזמן שיש לי ביד בדברים חשובים ומועילים כמה שיותר. האמת, לפעמים אני מנצל זמנים כאלה כדי לחשוב על דברים חשובים: על אשתי, על הילדים, על תאקלים שהיו לי ועל דרכים אפשריות לפתרון.

תגיד, מעניין אותי לשמוע - מה זה עשה לך לראות את המרוץ?

האמת? זה עשה לי חשק גם להכנס לאופנוע ולהריץ את הכביש. נהניתי לראות את הצד של הנער שבי מתעורר לחיים. אתה יודע שבכל מבוגר יש עדיין טיפוס של ילד, וטיפוס של נער? אמנם הצד הבוגר הוא המכוון, אבל הם לא נעלמים. באותה הזדמנות, הטינאיג'ר שבי התעורר.

אז אולי באמת תלך לעשות רשיון לאופנוע? אולי יום אחד נראה אותך על הצג בטלויזיה...

צריך להבדיל בין דמיונות רגועים לבין מציאות. כדי להגיע לרמה כזו של נהיגה צריך כשרון והשקעה רצינית וארוכה, ואת שני הדברים אין לי לתרום לטובת העניין. אז אסתפק ברגע של דמיון נעים, לראות את עצמי טס על מסלול המרוצים.

לא חשבת על זה שבאמת הם מתאמנים כדי להגיע לרמה כזאת...

בלי עבודה קשה ומתמשכת ורצון חזק שדוחף קדימה, אי אפשר להגיע לרמות גבוהות, בכל תחום שהוא: בכלכלה, בספורט, בצבא. גם בלימוד התורה ובשאר עבודת ה'! הצדיקים עובדים הרבה מאוד. מאחורי כל "גדויל" עומדים קורות חיים של הצלחות וכשלונות, והרבה הרבה עבודה ורצון.

אבל בניגוד לדמיונות שלי על אופנועים, בעבודת ה' מדובר בשאיפה ריאלי. אם אדם רוצה, הוא יגיע בע"ה לפסגות. רק שלא יפסיק לצעוד את הצעדים הבאים קדימה. מצד שני, לא לנסות לקפוץ מיד למים העמוקים. הכל צריך להיות בהדרגה. אם מנסים לחקות מעשים גדולים והנהגות פרישות שלא מתאימים לדרגה שלנו - חיים בדמיונות, וכדאי לצאת מהם לפני שזה יתנפץ לנו מול העיניים. צריך להתקדם צעד צעד, וכך להגיע באמת למסלול שאנחנו רוצים לטוס בו.

עו ישר

052-5312111
falmarooo@gmail.com

שעת סיפור

הרבנית הגברת ק' מונק ע"ה, ה'אמא' הבלתי נשכחת של ילדי המוסד "בתי אבות", קראה פעם לאחד מילדי המוסד ואמרה לו: "החלף את בגדיך ולבש את בגדי השינה". הילד נבהל מעט. הוא ידע שבמוסד, בקשה כזו באמצע היום נעוצה בדרך כלל בחולי... אולי הוא חולה והוא לא יודע? אך את מה שאמרה גברת מונק צריך לעשות. הלך להתלבש ושכב במיטה. בעודו שוכב וחושב, נכנסה הגברת מונק וישבה לצדו. "בני, אתה חולה?" שאלה, "לא! ממש לא!" ענה הילד. אמרה לו הגברת מונק: "שמעתי מהמלמד שלך שהיום הוצאת דבר שקר מפיד. מי שלא אומר אמת, בהכרח שאינו בקו הבריאות! כשהאדם בריא בנפשו ובנשמתו, הוא לא יסבול דבר שקר". הילד הבטיח לה ולעצמו שלא ישקר יותר.

לע"נ ר' ישראל בן קלמן קלונימוס ז"ל
לע"נ ר' ישראל בן אברהם צבי ז"ל
לע"נ קדושי מרכז הי"ד
לע"נ ר' בנימין בן ג'האר ז"ל

"ואהבת את ה' אלהיך" - שיהא שם שמים מתאהב על ידך, שיהא קורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים, ויהא משאו ומתנו בנחת עם הבריות. מה הבריות אומרות עליו?.. (יומא פו א)

מוצאי שב"צ

המשב"צת:

כתיבה ועריכה: חיים ברנסון.
עיצוב גרפי:
עיתור - סטודיו לעיצוב גרפי.
איורים: אריאל חצרוני.
תודה לצביאלי סקולניק.
falmarooo@gmail.com